

רשומות

הצעות חוק

ה כ נ ס ת

18 ביולי 2005

88

י"א בתמוז התשס"ה

עמוד

196	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 81) (ביטוח עובדי זר המועסק באזור), התשס"ה-2005
197	הצעת חוק הגנת הצרכן (תיקון מס' 18) (מתן שירות סלפוני חינם), התשס"ה-2005
198	הצעת חוק פינוי ובינוי (פיצויים), התשס"ה-2005
200	הצעת חוק הרשויות המקומיות (בדירת ראש הרשות וסגני וכדונתם) (תיקון מס' 27) (מינוי ביטול אצילה וחדילה מכחונה של סגן ראש רשות), התשס"ה-2005
201	הצעת חוק בית התפוצות, התשס"ה-2005

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת:

**הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 81) (ביטוח עובד זר המועסק באזור),
התשס"ה - 2005***

1. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, אחרי סעיף 378 יבוא:
הוספה סעיף
א378

"ביטוח עובד 378.א. (א) הזראות פרקים ג, ז' ו'ח' יחולו על עובד זר המועסק ביישובים או זר המועסק באזור האתרים הצבאיים (בסעיף זה - עובד זר באזור) בידי מעסיק שהוא תושב ישראל או תושב ישראל באזור.

(ב) בעד עובד זר באזור ישתלמו דמי ביטוח לפי הזראות סעיפים קטנים (א), (ג) ו-(ד) של סעיף 335 והזראות סעיף 340(ג).

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א) -

(1) עובדות זרה באזור או אשת עובד זר באזור לא תהא מבוטחת לפי סעיף קטן זה למעגק אשפוז, למעגק לידה ולקצבת לידה אם אינה מתגוררת באחד מהיישובים או האתרים הצבאיים כאמור;

(2) הזראות סעיף 180(ו) לא יחולו אלא אם כן מתקיים אחד מאלה -

(א) הזעבוד הזר מתגורר באחד מהיישובים או האתרים הצבאיים;

(ב) תאונת העבודה כאמור בסעיף 180(ו) אירעה בתוך אחד היישובים או האתרים הצבאיים;

(ג) תאונת העבודה כאמור אירעה מחוץ ליישובים או האתרים הצבאיים ובלבד שמתקיימים כל אלה -

(1) התאונה אירעה באזור כאמור כמשמעותו בסעיף ו לתוספת לחוק להארכת תקפן של תקנות שעת-חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ח-1967;

ד ב ר י ה ס ב ר

יחוי עט זאת, מוצע לקבוע כי ביטוח למעגק אשפוז, למעגק לידה ולקצבת לידה יחול רק על עובדת זרה או אשת עובד זר המתגוררת באחד היישובים או האתרים הצבאיים, כהגדרתם בסעיף 378.

עוד מוצע לקבוע כי עובד זר לא יהיה מבוטח מפני פגיעה בעבודה כאמור בסעיף 180(ו) לחוק העיקרי, שענינו חוקת תאונת עבודה בדרך אל העבודה או בדרך מהעבודה למען, אלא אם העובד הזר מתגורר באחד מהיישובים או האתרים הצבאיים כמשמעותם בחוק העיקרי או אם מתקיימים כל אלה:

- התאונה אירעה ביישוב או באזור צבאי כמשמעותו בסעיף 378;

- התאונה אירעה מחוץ ליישוב או לאתר צבאי כאמור

בהתאם להוראת חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן - החוק), עובד זר המועסק בישראל מבוטח בענפים אלה: ביטוח אימהות, ביטוח נפגעי עבודה, וביטוח זכויות עובדים בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד.

ביטוח של העובד הזר המועסק על ידי תושב ישראל חל רק אם העובד הזר מועסק בישראל, ולא חל אם העובד הזר מועסק באזור כמשמעותו בחוק העיקרי, על ידי תושב ישראל.

מוצע לתקן את החוק ולקבוע בו כי עובד זר המועסק על ידי תושב ישראל באזור יהיה מבוטח בשלושת הענפים האמורים, וישתלמו בעדו דמי ביטוח לענפים אלה.

* הצעת חוק מס' פ/1279: הועברה לוועדה ביום ט"ו בסיון התשס"ה (22 ביוני 2005).
1 ס"ח התשנ"ה, עמ' 210; התשס"ה, עמ' 464.
2 ס"ח התשנ"ח, עמ' 20.

(2) אירעה התאונה אגב השימוש ברכב מנועי –
הרכב המנועי היה בבעלות תושב ישראל, תושב
ישראל באזור או תאגיד הרשום בישראל והיו נהוגים
בידי תושב ישראל או תושב ישראל באזור.

(ז) בסעיף זה –

"עובד זר" – כמשמעותו בסעיף 1 לחוק עובדים זרים,
התשנ"א-1991;

"תושב ישראל באזור" – כהגדרתו בסעיף 378.

2. תחילתו של חוק זה ביום כ"ז באלול התשס"ה (1 באוקטובר 2005). תחילה

ד ב ר י ה ס ב ר

ובלבד שהרכבים שהיו מעורבים בתאונה היו נהוגים בידי
תושב ישראל והיו בבעלות תושב ישראל או תאגיד הרשום
בישראל, והתאונה אירעה באזור מתוך לשטח המועצה
הפלסטינית כמשמעותו בחוק להארכת תקפן של
תקנות-שעת-חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה – שיפוט
בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ח-1967.

חבר הכנסת שאול יזלום

⁵ ס"ח התשנ"א, עמ' 112.

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חבר הכנסת מטעם ועדת הכלכלה של הכנסת:

הצעת חוק הגנת הצרכן (תיקון מס' 18) (מתן שירות טלפוני חינם), התשס"ה-2005*

1. בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981¹ (להלן – החוק העיקרי), אחרי סעיף 18 א יבוא: הוספת סעיף 18 ב

18 ב. (א) עוסק הנותן שירות למאה אלף צרכנים לפחות, יספק שירות טלפוני
חינם לשם מענה לכל פניה שענינה ליקויים או פגמים בטובין שמכר או בשירותים
שנתן (בסעיף זה – שירות טלפוני).
מתן
שירות
טלפוני
חינם

(ב) השר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי –

(1) לקבוע הזראות לענין השירות הטלפוני, ובכלל זה סוגי
הליקויים או הפגמים שלגביהם יינתן השירות, וזכות פרסום
השירות ברכים שיקבע;

ד ב ר י ה ס ב ר

הצעת חוק הגנת הצרכן (תיקון מס' 18) (מתן שירות
טלפוני חינם), התשס"ה-2005, המתפרסמת בזה, באה
להטיל חובה על עוסק הנותן שירות למאה אלף צרכנים
לפחות לספק שירות חינם של מענה טלפוני בכל פניה
שענינה ליקויים או פגמים בטובין שמכר או בשירותים
שנתן, הצעת החוק קיבעת, כי עלות שיחת הטלפון בענינים
האמורים תוטל על העוסק שמכר את הטובין או שנתן את
השירותים, עוד מוצע להסמיך את שר התעשייה, המסחר

עוסקים המספקים שירותים או טובין למספר רב של
צרכנים, למשל בתחום שירותי הכבלים והלוויין, האינטרנט
וכדומה, נותנים שירות באמצעות הטלפון לגבי פגמים או
ליקויים בטובין או בשירותים הניתנים לצרכנים. במקרים
רבים, צרכנים המעונינים לקבל שירות כאמור נאלצים
להמתין זמן רב למתן השירות במענה הטלפוני, ובדרך כלל
גם לשלם את חשבון השיחה.

* הצעת חוק מס' 2987/פ הועברה לוועדה ביום ה' באדר ב' התשס"ה (16 במרץ 2005).
¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 248; התשס"ה, עמ' 97.

(2) להחיל את חובת השירות הטלפוני על עוסק הנותן שירות למספר צרכנים הנמוך ממאה אלף, אם השירות הוא מסוג שקבע השר, או לפטור מחובת השירות הטלפוני עוסק הנותן שירות, מסוג שקבע, למספר צרכנים העולה על מאה אלף.

דוגמת חוקת חקנת 2. חקנת ראשונה לפי סעיף 18 בחוק העיקרי, במסגרתו בסעיף 1 לחוק זה, יובאו לאישור ועדת הכלכלה של הכנסת בתוך שלושה חודשים מיום תחילתו של חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

השירות הטלפוני על עוסק הנותן שירות, מסוג שקבע, למספר צרכנים הנמוך ממאה אלף, או לפטור מחובת השירות הטלפוני עוסק הנותן שירות, מסוג שקבע, למספר צרכנים העולה על מאה אלף.

התעסקות, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, לקבוע הוראות לענין השירות הטלפוני, ובכלל זה בדבר סוגי הליקויים או הפגמים שלגביהם יינתן השירות, ובדבר חובת פרסום השירות כזכרם שקבע, וכן להחיל את חובת

חבר הכנסת חייב כן

מתפרטמת בה הצעת חוק של חבר הכנסת מטעם ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת:

הצעת חוק פינוי ובינוי (פיצויים), התשס"ה-2005*

הגדרות 1. בחוק זה –

"בית משותף" – אחד מאלה:

(1) כהגדרתו בפרק ו' לחוק הנזקקעין;

(2) כהגדרת "בית" בפרק ו' לחוק המקרקעין;

"בנין לפינוי ובינוי" – בית משותף המצוי בשטח שהממשלה הכריזה עליו כעל מתחם פינוי ובינוי לפי סעיף 33 לחוק התכנון והבניה;

"עסקת פינוי ובינוי" – חוזים בין יום לבין בעלי דירות בבנין לפינוי ובינוי אשר על פיהם מתחייבים בעלי הדירות בבנין למכור את זכויותיהם בו לצורך הריסת הבנין והקמת בנין חדש תחתיו בהתאם לתכנית לפי חוק התכנון והבניה;

"חוק הנזקקעין" – חוק המקרקעין, התשכ"ט-1969¹;

"חוק התכנון והבניה" – חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965².

ד ב ר י ה ס ב ר

לרוב, במסגרת הסכם פינוי ובינוי הדיירים מפנים את דירותיהם, והיום בונה על הקרקע ומספק לזום דירות חדשות (לפירוט ראו אתר האינטרנט של משרד הבינוי והשיכון: www.moch.gov.il).

הצעת חוק פינוי ובינוי (פיצויים), התשס"ה-2005 המתפרטמת בזה (להלן – הצעת החוק), נועדה להתמודד עם תופעה שלפיה פרויקטים של פינוי ובינוי אינם יוצאים לפועל, חרף רצונם של רוב הדיירים, בשל התנגדות בלתי סבירה של אחד או יותר מבעלי הדירות. לרוב, ההתנגדות

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, מסמך את הממשלה להכריז על שטח כעל מתחם לפינוי לשם בינוי או לעיבוי בניה. ההכרזה נעשית מתוך מטרה לעשות שימוש יעיל בקרקע, לאפשר עתודות מגורים תוך שמירה על שטחים ירוקים בעיר, וכן על מנת להטיב עם החוות העירוניות ולשפר את תדמיתה. משמעות ההכרזה על אזור כמתחם פינוי ובינוי היא מתן אחוז גדול של תוספות בניה באזור והענקת הטבות מיסוי שונות שיעודדו כריתת הסכמים פרטיים לפינוי ובינוי בין יזמים לבין דיירי המתחם.

* הצעת חוק מס' 1814/04: הועברה לוועדה ביום י"ז בסבת התשס"ה (29 בדצמבר 2004).
¹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 259.
² ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

2. הסכימו 80% מבעלי הדירות בבנין לפינוי ובינוי, שלפחות שלושה רבעים מן הרכוש המשותף צמודים לדירותיהם, לברות עסקת פינוי ובינוי, ובבנין שבו פחות משש דירות – הסכימו כל בעלי הדירות למעט אחד – יחולו הוראות אלה:

(א) בעל דירה בבנין לפינוי ובינוי, המסרב סירוב בלתי סביר להעביר את זכויותיו לשם ביצוע העסקה (בחוק זה – רייר מסרב), אחראי בנויקין כלפי שאר בעלי הדירות בבנין, המסכימים לעסקה, בשל הנזק שנגרם להם עקב אי ביצוע העסקה.

(ב) בית המשפט רשאי, אם ראה שמן הצדק לעשות כן, לקבוע כי רייר מסרב יישא רק בחלק מנזקם של בעלי הדירות. לענין זה, בית המשפט ישקול, בין היתר, שיקולים אלה:

- (1) גובה הנזק שנגרם לבעלי הדירות המסכימים לעסקה;
- (2) כושר פרעונו של הרייר המסרב לשאת בנזק זה;
- (3) נסיבות העסקה.

ד ב ר י ה ס ב ר

באגטרס הציבורי הכללי של דיירי העיר היא תכלית ראויה ובעלת עוצמה נמל הפגיעה בקנינו של דייר מסרב. עוצמה יהסית זו נגזרת מההערכה בדבר החולשה היחסית של קנינו של הפרט בהקשר לבית משותף (ראה מ. דויטש, דיני קנין, עמ' 654). כך, קבע בית המשפט ברע"א 7112/93 צודלר נ' יוסף, פ"ד מח(5) 550 כי זכות הקנין של בעל דירה בבית משותף אינה זכות קנין קלאסית, והיא כשלעצמה מוגבלת בזכות הקנין של בעלי יתר הדירות בבית המשותף:

"הרכוש דירה בבית משותף – הוא הדין במי שדירה בבית משותף נפלה לבעלותו בדרך אחרת – מעלים עליו כי הטבים מראש לוותר על חלק מן האוטונומיה הקנינית הקנייה לו. וכמו היקנה חלק מזכויותיו למסגרת השיתופית המתמשכת והקבועה... זכות הבעלות ביחידות הדיור בבית משותף אין היא כזכות הבעלות הקלאסית, ומגבלת היא – מעבר לזכות הבעלות הקלאסית – בזכויות השוכנות בסביבתה והן זכויות הבעלים בדירות האחרות וברכוש המשותף." (עמ' 562–563, ההדגשה אינה במקור).

מקנה לרייר הסרבן עמות מיקוח מיוחדת, שבה הוא משתמש, פעמים אפילו במחיר של הכשלת העסקה.

לפי הצעת החוק, אם 80% מבעלי הדירות בבנין לפינוי ובינוי, שלפחות שלושה רבעים מן הרכוש המשותף צמודים לדירותיהם, מעוניינים לברות עסקת פינוי ובינוי, תהא לדיירים המסרבים לעסקה עקב סירוב בלתי סביר, אחריות בנויקין בשל הנזק שנגרם לדיירים המעוניינים בעסקה בשל אי ביצועה. יחד עם זאת, בית המשפט רשאי להפחית מסכום הפיצויים לדיירים המעוניינים בעסקה משיקולים שונים, דוגמת חוסר יכולת כלכלית של הדייר המסרב לעסקה לשאת בכל הנזק.

יודגש כי הצעת החוק מתייחסת לסירוב בלתי סביר בלבד. במהלך הדיונים לקראת הקריאה השניה והקריאה השלישית הנסדה הועדה לפרט תנאים בהם סירוב לא יחשב כבלתי סביר.

מאחורי הצעת החוק עומדת תפיסה שלפיה ההתחשבות באגטרס של רוב בעלי הדירות וההתחשבות

דובר הכנסות ניסן סלומניסקי

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חבר הכנסת מטעם ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת:

**הצעת חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגני וכהונתם) (תיקון מס' 27)
(מינוי, ביטול אצילה וחריגה מכהונתו של סגן ראש רשות), התשס"ה-2005***

1. תיקון סעיף 15 בחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגני וכהונתם), התשל"ה-1975¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 15(א) כרישה, במקום "רשאי המועצה" יבוא "רשאית המועצה, על פי הצעת ראש הרשות".
2. תיקון סעיף 17 בחוק העיקרי, האמור בו יסומן ("א") ואחריו יבוא:
" (ב) אצל ראש הרשות מתפקידיו וסמכויותיו לסגן ראש רשות כאמור בסעיף קטן (א), רשאי הוא, באישור המועצה, לבטל את האצילה.
(ג) בוטלה האצילה כאמור בסעיף קטן (ב) לסגן ראש רשות הזכאי לקבל שכר ותנאי שירות לפי הוראות סעיף 129 לפקודת העיריות² או סעיף 335 לפקודת המועצות המקומיות³, תפקע זכאותו מיום שהמועצה אישרה את ביטול האצילה."
3. תיקון סעיף 25 בחוק העיקרי –
(1) בפסקה (2) במקום "למועצה" יבוא "לראש הרשות ולמועצה".

ד ב ר י ה ס ב ר

נא (3) 636, שבהם נפסק כי ראש רשות רשאי לבטל אצילה סמכויות אף ללא אישור המועצה. הצעת החוק באה לשנות הלכה זו ולקבוע כי ביטול האצילה יהיה טעון את אישורה של המועצה. בכך יינתן ביטוי להיוחסן של הן ראש הרשות והן חברי המועצה נבדלי ציבור ולחשיבות שביצירת הרמוניה משילוב כוחו של זה וכוחם של אלה (סעיף 17(ב) ומוצע).

ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת החליטה כי בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית, תדון הוועדה בהוספת איזונים שונים לתיקון המוצע, שמטרתם להבטיח כי השימוש בסמכות המועצה שלא לאשר את ביטול האצילה כאמור, ייעשה משיקולים ענייניים.

בנוסף מוצע, כי עם ביטול האצילה, תפקע זכאותו של סגן ראש הרשות לשכר ולתנאי שירות, ככל שהיה זכאי להם (סעיף 17(ג) המוצע).

סעיף 3. סעיף 25 לחוק קובע את המקרים שבהם יחול סגן ראש רשות מכהונתו. מוצע לקבוע כי הודעה על התפטרותו של סגן ראש רשות תהיה במתן הודעה לא רק למועצה אלא גם לראש הרשות (פסקה (ו)). כן מוצע לקבוע

סעיף 1. סעיף 14 לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגני וכהונתם), התשל"ה-1975 (להלן – החוק), קובע כי מינויו של סגן ראש רשות מקומית שהוא ממלא מקום קבוע יהיה מבין חברי מועצת הרשות (להלן – המועצה), על פי הצעת ראש הרשות, ובאישור מועצת הרשות ברוב חבריה. סעיף 15 לחוק קובע כי סגנים נוספים שאינם ממלאי מקום יכולים לזאתמנות על ידי המועצה, ללא צורך בהצעת ראש הרשות.

מוצע לקבוע בהצעת חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגני וכהונתם) (תיקון מס' 27) (מינוי, ביטול אצילה וחריגה מכהונתו של סגן ראש רשות), התשס"ה-2005, המתפרסמת בזה (להלן – הצעת החוק), כי גם מינוי סגן לפי סעיף 15 (סגן שאינו ממלא מקום קבוע לראש הרשות) יהיה לפי הצעת ראש הרשות.

סעיף 2. סעיף 17 לחוק קובע כי ראש הרשות רשאי, באישור המועצה, לאצול מתפקידיו וסמכויותיו, בין היתר, לסגנו, אך אינו קובע כיצד ניתן לבטל את האצילה. השאלה נדונה בבג"ץ 170/81 סלמאן סלמה נ' יוניס מזומור, ראש המועצה המקומית טורעאן, פ"ד לו (2) 433 ובבג"ץ 3659/97 אליהו פרץ, סגן זמ"מ ראש המועצה המקומית בנתיבות ואח' נ' יחיאל זודר, ראש המועצה המקומית בנתיבות, פ"ד

* הצעת חוק מס' 1990/09: הועברה לוועדה ביום כ"א באייר התשס"ד (12 במאי 2004).

¹ ס"ח התשל"ה, עמ' 211: התשס"ד, עמ' 125.

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256.

(2) במקום פסקה (3) יבוא:

"(3) ראש הרשות, באישור המועצה, העבירו מכהונתו בישיבה מיוחדת:"

(3) פסקה (4) – תימחק.

ד ב ר י ה ס ב ר

נתונה לראש הרשות באישור המועצה בישיבה מיוחדת, אך לא ברוב חבריה, וזאת על מנת למנוע מצבים בהם הקושי בגיוס רוב יסכל את ההעברה מכהונה (פסקאות (2) ו-(3)).

וזראות זהות לגבי העברה מכהונה של סגן ראש רשות, בין אם הוא ממלא מקום קבוע לראש הרשות ובין אם לאו. בשני המצבים, זהחלטה להעביר סגן ראש רשות מכהונתו תהיה

חבר הכנסת רזני בריאן

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברת הכנסת מטעם ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת:

הצעת חוק בית התפוצות, התשס"ה-2005*

1. חוק זה נועד לתת הכרה חוקית לבית התפוצות שמקום מושבו בתל אביב (בחוק זה – בית התפוצות), לקבעו כמרכז הלאומי לקהילות ישראל בארץ ובעולם, ולהבטיח את קיומו.
2. בית התפוצות יהא המרכז הלאומי לקהילות ישראל בארץ ובעולם ותפקידיו יהיו:
  - (1) קיום מחקר ותיעוד היהדות לדורותיה, וכן איסוף וריכוז ידע בנושא זה;
  - (2) לימוד תולדות העם היהודי בעבר ובהווה, על קהילותיו ברחבי תבל, והעמקת ידיעותיהם של תושבי ישראל ויהודי התפוצות בנושאים אלה;
  - (3) ותצחח פעלם של היהודים בתפוצות על מנת להציג מיצירותיהם ולשמר את ערכי המסורת היהודית.
3. החברה הידועה בישראל בשם "בית התפוצות" (בחוק זה – חברת בית התפוצות) תפעל לביצוע תפקידי בית התפוצות, בין היתר בדרכים אלה:
  - (1) הנצחת העשייה והמסורת של בתי אב ומשפחות בקהילות ישראל בתפוצות העולם;
  - (2) מחקר ותיעוד בדבר קהילות, בתי כנסת, תנועות וארגונים, מוסדות ציבור, תרבות, חינוך, דת וחטי שהוקמו או נשמרו בתפוצות ישראל בעולם;

ד ב ר י ה ס ב ר

חברת בית התפוצות היא חברה מעורבת, כהגדרתה בדוק החברות הממשלתיות, והתש"ה-1975, כאשר מתוך 26 מניותיה מחזיקה המדינה ב-7. יתרת המניות מוחזקות על ידי הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית העולמית (7 מניות), אוניברסיטת תל אביב (7 מניות) והקונגרס היהודי העולמי (5 מניות). לאחרונה נחתם הסכם בין המדינה למחזיקות האחרות, שעל פיו תעביר כל אחת מהן מניה אחת לבעלות המדינה, כך שהמדינה תחזיק ב-10 מניות, הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית העולמית ב-6 מניות, אוניברסיטת תל אביב ב-6 מניות והקונגרס היהודי העולמי ב-4 מניות.

בית התפוצות הוקם בתל אביב, ונפתח לציבור בשנת 1978, במטרה לשמש מרכז עולמי לחקר יהדות התפוצות, לתעד את סיפורה על מגוון קהילותיה ולרכז מאגרי מידע יהודים בנושאים הקשורים לכך. בשנות פעילותו הרבות הייתה בית התפוצות אבן שואבת למגוון רחב של קבוצות אוכלוסיות, לרבות בני נוער מהארץ ומתפוצות, ופעל להעמקת הזהות היהודית ולהכרת העבר והשורשים של העם היהודי. ייחודיותו של בית התפוצות נבעה, בין היתר, מן האפשרות שניתנה למבקרים למצוא את אילנות היוחסין של משפחותיהם באופן ממוחשב, דבר שנחשב בשנים הראשונות למתקדם וחדשני.

* הצעת חוק מס' 2684/5: הועברה לוועדה ביום י"ח בכסלו התשס"ה (1 בדצמבר 2004).

- (3) מחקר ותיעוד יצירותיהם ועשייתם של יהודים לשמירת ערכי היהדות;
- (4) מחקר ותיעוד עשייתם ותורומם של היהודים בתחומי התרבות, האמנות, המדע והדעת השונים;
- (5) קיום מאגר אילן הרוחני ומאגר שמות המשפחות היהודיות בעולם;
- (6) קיום מאגר מידע על הקהילות היהודיות בעולם ותולדותיהן;
- (7) תיעוד והנצחה של פריטים, ספרים, כלים והפצים הקשורים לקהילות יהודיות בעולם;
- (8) תיעוד מאבק היהודים בתפוצות לשמירת היהדות, המנהגים והחלכות;
- (9) לימוד והוראה של תחומי דעת הקשורים בעם היהודי והנחלתם של תחומי דעת אלה בארץ ובעולם.
4. השתתפות אוצר המדינה בודווקת בית התפוצות תיקבע כחוק התקציב השנתי כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985¹ (בזוק זה – חוק יסודות התקציב), בסעיף וקציב נפרד.
5. חברת בית התפוצות היא גוף מבוקר כמשמעותו בסעיף 29(2) בחוק מבקר המדינה, התש"ח-1958 (נוסח משולב)².
6. חברת בית התפוצות היא גוף נומך כהגדרתו בסעיף 32 בחוק יסודות התקציב.
7. שר החינוך, התרבות והספורט ממונה על ביצוע חוק זה.
- תקציב
גוף מבוקר
גוף נומך
ביצוע

ד ב ר י ה ס ב ר

בכל שנה בחוק התקציב השנתי, לצורך הבטחת קיומו והמשך פעילותו (סעיף 4 המוצע), עוד קובעת הצעת החוק כי חברת בית התפוצות תהיה גוף מבוקר לפי חוק מבקר המדינה, התש"ח-1958 (נוסח משולב) (סעיף 5 המוצע), וכן גוף נומך לצורך הפעלת הפיקוח והבקרה הקבועים בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 (סעיף 6 המוצע).

עמדת משרד האוצר היא כי לא ניתן להעריך, כשלב זה, את עלותה של הצעת החוק, מאחר שהדיבר תלוי בגובה השתתפות אוצר המדינה לפי סעיף 4 המוצע. נושא העלות והיותה של הצעת חוק זו הצעת חוק תקציבית, ייבחנו בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית.

חברת הכנסת ענבל גבריאל

מאז שנות התשעים, בעיקר עקב המצב הביטחוני, ירר מספר המבקרים בבית התפוצות באופן ניכר, ומה מספר שנים מרחוק מעליו סכנה סגירתו. מטרתה של הצעת חוק זו היא לעגן את מעמדו של בית התפוצות, ולהבטיח את הקצאת המשאבים לפעילותו באופן שיאפשר לו, לנוכח חשיבותו הלאומית וחשיבות הפעילות המתקיימת בו, להמשיך ולהיות מרכז לתיעוד, מחקר, לימוד, מורשת והנצחה של תולדות העם היהודי.

הצעת החוק מגדירה את מטרת בית התפוצות ואת הדרכים ליישומן (סעיפים 2 ו-3 המוצעים), וקובעת כי השתתפות אוצר המדינה בהחזקת בית התפוצות תיקבע

¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 40.
² ס"ח התש"ח, עמ' 92.